

DIRETTIVI

DIRETTIVA TAL-KUNSILL 2008/90/KE

tad-29 ta' Settembru 2008

dwar il-kummerċjalizzazzjoni tal-materjal tal-propagazzjoni tal-pjanti tal-frott u tal-pjanti tal-frott maħsuba għall-produzzjoni tal-frott

(Verżjoni mfassla mill-ġdid)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 37 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew ⁽¹⁾,

Billi:

- (1) Id-Direttiva tal-Kunsill 92/34/KEE tat-28 ta' April 1992 dwar il-*marketing* tal-materjal tal-propagazzjoni tal-pjanti tal-frott u tal-pjanti tal-frott maħsuba għall-produzzjoni tal-frott ⁽²⁾ giet emendata sostanzjalment bosta drabi ⁽³⁾. Ladarba għandhom isiru emendi oħra, din għandha tiġi mfassla mill-ġdid fl-interess taċ-ċarezza.
- (2) Il-produzzjoni tal-frott tokkupa post importanti fl-agrikoltura Komunitarja.
- (3) Ir-riżultati sodisfaċenti fil-koltivazzjoni tal-frott jiddependu sa ċertu punt fuq il-kwalità u s-saħha tal-pjanti tal-materjal li jintuża għall-propagazzjoni tagħhom u għall-pjanti tal-frott maħsuba għall-produzzjoni tal-frott.
- (4) Il-kondizzjonijiet armonizzati fil-livell Komunitarji jiżguraw li x-xerrejja fil-Komunità kollha jirċievu l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott li jkunu b'saħħithom u ta' kwalità tajba.
- (5) Safejn u sakemm jirrigwardaw is-saħha tal-pjanti, dawn il-kondizzjonijiet armonizzati għandhom ikunu konsistenti mad-Direttiva tal-Kunsill 2000/29/KE tat-8 ta' Mejju 2000 dwar il-miżuri protettivi kontra l-introduz-

zjoni ġewwa l-Komunità ta' organiżmi ta' hsara għall-prodotti tal-pjanti u kontra t-tixrid tagħhom ġewwa l-Komunità ⁽⁴⁾.

- (6) Huwa approprijat li jiġu stabbiliti regoli Komunitarji għal dawk il-ġeneri u speċji ta' pjanti tal-frott li huma ta' importanza ekonomika maġġuri fil-Komunità, bi proċedura Komunitarja sabiex jiżdiedu iktar ġeneri u speċji aktar tard mal-lista ta' ġeneri u speċji li għalihom tapplika din id-Direttiva. Il-ġeneri u speċji elenkati għandhom ikunu dawk li jitkabbru b'mod wiesa' fl-Istati Membri u għall-materjal ta' propagazzjoni u/jew pjanti tal-frott tagħhom hemm suq sostanzjali li jkopri iktar minn Stat Membru wiehed.
- (7) Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tas-saħha tal-pjanti tad-Direttiva 2000/29/KE, mhuwiex il-każ li jiġu applikati r-regoli Komunitarji dwar il-kummerċjalizzazzjoni tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott meta jintwera li dawn il-prodotti huma maħsuba għall-esportazzjoni lejn pajjiżi terzi, peress li r-regoli li japplikaw hemm jistgħu jkunu differenti minn dawk li jinsabu f'din id-Direttiva.
- (8) Fl-interess taċ-ċarezza għandhom jiġu stabbiliti d-definizzjonijiet meħtieġa. Dawk id-definizzjonijiet għandhom jiġu bbażati fuq il-progress tekniku u xjentifiku u jkopru t-terminu konċernat b'mod sħiħ u ċar, sabiex tkun iffakkilitata l-armonizzazzjoni tas-suq intern filwaqt li jittiehed kont ta' l-oppurtunitajiet godda kollha tas-suq u l-proċessi godda kollha li jintużaw għall-produzzjoni tal-materjal ta' propagazzjoni. Dawk id-definizzjonijiet għandhom jiġu armonizzati ma' dawk li ġew adottati għall-kummerċjalizzazzjoni ta' materjal ieħor ta' propagazzjoni kopert mil-leġiżlazzjoni Komunitarja.
- (9) Huwa mixtieq li jiġu stabbiliti standards tas-saħha u l-kwalità tal-pjanti għal kull ġeneru u speċji ta' pjanta tal-frott fuq il-bażi ta' skemi internazzjonali li jistgħu jinkludu, inter alia, dispożizzjonijiet għal testijiet għall-patogeni. Għaldaqstant, huwa kunsiljabbli li jsiru provvedimenti għal sistema ta' regoli armonizzati għall-kategoriji differenti ta' materjal ta' propagazzjoni u pjanti tal-frott li għandhom jiġu kummerċjalizzati b'referenza għal dawk l-iskemi internazzjonali, kull fejn disponibbli.

⁽¹⁾ L-Opinjoni mogħtija fil-11 ta' Dicembru 2007 (għadha mhijiex pubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

⁽²⁾ ĠU L 157, 10.6.1992, p. 10.

⁽³⁾ Ara l-Anness II, il-Parti A.

⁽⁴⁾ ĠU L 169, 10.7.2000, p. 1.

- (10) Huwa konsistenti mal-prattika agrikola korrenti li jkun mehtieg li l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott jew jiġu eżaminati uffiċjalment, jew jiġu eżaminati taht superviżjoni uffiċjali kif inhu previst għal speċji oħra koperti mil-leġiżlazzjoni Komunitarja.
- (11) Il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott modifikati ġenetikament ma għandhomx jitqieghdu fis-suq u varjetajiet ta' frott ma għandhomx jiġu reġistrati uffiċjalment sakemm ma jkunux ittiehdu l-miżuri xierqa kollha sabiex jiġi evitat kwalunkwe riskju lil saħħet il-bniedem jew lill-ambjent kif imsemmi fid-Direttiva 2001/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Marzu 2001 dwar ir-rilaxx intenzjonat fl-ambjent ta' organiżmi modifikati ġenetikament ⁽¹⁾ u r-Regolament (KE) Nru 1829/2003 tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill tat-22 ta' Settembru 2003 dwar ikel u għalf modifikat ġenetikament ⁽²⁾.
- (12) Huwa mixtieq li tiġi ppreservata d-diversità ġenetika u li din tintuża b'mod sostenibbli. Għandhom jittiehdu miżuri xierqa ta' konservazzjoni tal-bijodiversità għall-garanzija tal-varjetajiet eżistenti konformement ma' leġiżlazzjoni Komunitarja rilevanti oħra.
- (13) Huwa kunsiljabbli li jiġu stabbiliti kondizzjonijiet għall-kummerċjalizzazzjoni ta' materjal maħsub għal provi, għal finijiet xjentifiċi jew għal xogħol ta' selezzjoni jekk dan il-materjal ma jistax jissodisfa l-istandards normali tas-saħħa u l-kwalità tal-pjanti minhabba l-użu partikolari.
- (14) L-ewwelnett hija r-responsabbiltà tal-fornituri tal-materjal ta' propagazzjoni u/jew tal-pjanti tal-frott li jiżguraw li l-prodotti tagħhom iwettqu l-kondizzjonijiet stabbiliti f'din id-Direttiva. Huwa kunsiljabbli li jiġi definit ir-rwol tal-fornituri u l-kondizzjonijiet li għandhom jirrifere għalihom. Il-fornituri għandhom jiġu reġistrati uffiċjalment sabiex jinholqo proċess trasparenti u ekonomikament validu ta' ċertifikazzjoni tal-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott.
- (15) Il-fornituri li jikkummerċjalizzaw biss lil konsumaturi finali mhux professjonali jistgħu jkunu eżentati mill-obbligi tar-reġistrazzjoni.
- (16) Huwa fl-interess tax-xerrejja tal-materjali ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott li jkunu magħrufa l-ismijiet tal-varjetajiet u li tkun salvagwardata l-identità tagħhom sabiex tkun possibbli t-traċċabbiltà tas-sistema u sabiex ikun hemm iktar kunfidenza fis-suq.
- (17) Dak l-għan jista' jintlaħaq l-aħjar jew permezz tal-konozzenza komuni tal-varjetajiet, partikolarment għal varjetajiet qodma, jew billi tkun disponibbli d-deskrizzjoni fuq il-bażi tal-protokoll ta' l-Uffiċċju Komunitarju tal-Varjetajiet tal-Pjanti (CPVO) jew, fin-nuqqas tagħhom, ta' regoli internazzjonali jew nazzjonali oħrajn.
- (18) Sabiex jiġu żgurati l-identità u l-kummerċjalizzazzjoni korretta tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott, għandhom jiġu stabbiliti regoli Komunitarji rigward is-separazzjoni tal-lottijiet u l-markaturi. It-tikketti użati għandhom jagħtu l-partikolaritajiet mehtieġa kemm għall-kontroll uffiċjali kif ukoll għat-tagħrif ta' l-utent.
- (19) L-awtorità kompetenti ta' l-Istati Membri għandhom, meta jwettqu l-kontrolli u l-ispezzjonijiet, jiżguraw li jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet fir-rigward tal-materjal ta' propagazzjoni jew il-pjanti tal-frott. Il-livell, l-intensità u l-frekwenza ta' tali spezzjonijiet għandhom jiġu determinati b'kont mehud tal-kategorija tal-materjali konċernati.
- (20) Għandu jsir provvediment għal miżuri Komunitarji ta' kontroll sabiex jiżguraw l-applikazzjoni uniformi fl-Istati Membri kollha tal-livelli stabbiliti f'din id-Direttiva.
- (21) Għandhom jiġu stabbiliti regoli li, fil-każ ta' diffikultajiet temporanji tal-provvistaminhabba diżastri naturali, bħal nar u rwiefen jew ċirkostanzi mhux previsti, jippermettu l-kummerċjalizzazzjoni tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott sugġert għal rekwiziti inqas stretti minn dawk li jinsabu f'din id-Direttiva għal perjodu limitat u soġġett għal kondizzjonijiet speċifiċi.
- (22) Skond il-prinċipju tal-proporzjonalità, għandhom isiru provvedimenti sabiex l-Istati Membri jkunu jistgħu jeżentaw lil produtturi żgħar li l-produzzjoni u l-bejgħ kollu tagħhom ta' materjal ta' propagazzjoni u pjanti tal-frott huma maħsuba għal użu finali minn persuni fis-suq lokali li mhumiex involuti professjonalment fil-produzzjoni tal-pjanti ("ċirkolazzjoni lokali") mill-kondizzjonijiet dwar it-tikkettar u mill-kontrolli u l-ispezzjonijiet uffiċjali.
- (23) L-Istati Membri għandhom, fil-każ tal-ġeneri u l-ispeċi msemmija fl-Anness I jiġu pprojbiti milli jimponu kondizzjonijiet jew restrizzjonijiet godda fis-suq, għajr dawk previsti f'din id-Direttiva;

⁽¹⁾ ĠU L 106, 17.4.2001, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 268, 18.10.2003, p. 1.

- (24) Ghandu jsir provvediment sabiex tiġi awtorizzata l-kummerċjalizzazzjoni fil-Komunità tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott prodotti f'pajjiżi terzi, dejjem sakemm joffru l-istess assigurazzjonijiet bhall-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott prodotti fil-Komunità u sakemm jikkonformaw mar-regoli Komunitarji;
- (25) Sabiex jiġu armonizzati l-metodi tekniċi ta' l-eżami użati fl-Istati Membri u sabiex jiġu paragonati l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott prodotti fil-Komunità ma' daww prodotti f'pajjiżi terzi, għandhom jitwettqu provi komparattivi sabiex tiġi verifikata l-konformità mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva minn dawn il-prodotti.
- (26) Sabiex jiġi evitat kwalunkwe tfixkil tal-kummerċ, l-Istati Membri għandhom ikunu permessi jawtorizzaw il-kummerċjalizzazzjoni fit-territorju tagħhom stess ta' materjal attestat u materjal CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*) meħud minn pjanti ġenituri li jkunu fl-eżistenza u diġà attestat jew aċċettat bħala materjal CAC fid-data ta' l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva għal perjodu tranżizzjonali anki jekk dak il-materjal ma jissodisfax il-kondizzjonijiet il-godda.
- (27) Il-miżuri meħtieġa għall-implementazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom jiġu adottati konformement mad-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implementazzjoni konferiti lill-Kummissjoni ⁽¹⁾.
- (28) Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi ta' l-Istati Membri relatati mal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u ma' l-applikazzjoni tad-Direttivi stipulati fil-Parti B ta' l-Anness II,

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU 1

AMBITU U DEFINIZZJONIJIET

Artikolu 1

Ambitu

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għall-kummerċjalizzazzjoni tal-materjal tal-propagazzjoni tal-pjanti tal-frott u l-pjanti tal-frott maħsuba għall-produzzjoni tal-frott fil-Komunità.
2. Din id-Direttiva għandha tapplika għall-ġeneri u l-ispeċji elenkati fl-Anness I kif ukoll għall-ibridi tagħhom. Għandha

tapplika wkoll għar-riżomi u l-partijiet oħra tal-pjanti ta' ġeneri jew speċji għajr daww elenkati fl-Anness I jew l-ibridi tagħhom, jekk il-materjal tal-ġeneri jew l-ispeċji elenkati fl-Anness I jew l-ibridi tagħhom ikun imlaqqam jew għandu jitlaqqam fuqhom.

3. Din id-Direttiva għandha tapplika mingħajr preġudizzju għar-regoli tas-saħħa tal-pjanti stipulati mid-Direttiva 2000/29/KE.

4. Din id-Direttiva ma tapplikax għall-materjal ta' propagazzjoni jew għall-pjanti tal-frott maħsuba għall-esportazzjoni lejn pajjiżi terzi, sakemm ikunu identifikati bħala tali u jinżammu suffiċjentement iżolati.

Għandhom jiġu addotati miżuri sabiex jiġi implimentat l-ewwel sub paragrafu, b'referenza partikolari għall-identifikazzjoni u l-iżolament, skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2).

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "materjal ta' propagazzjoni" tfisser iż-żerriegħa, il-partijiet minn pjanti u l-materjal kollu mill-pjanti, inklużi r-riżomi, maħsuba għall-propagazzjoni u l-produzzjoni tal-pjanti tal-frott;
- (2) "pjanti tal-frott" tfisser il-pjanti maħsuba sabiex jinżerġu jew jerġgħu jinżerġu, wara kummerċjalizzazzjoni;
- (3) "varjeta" tfisser raggruppament ta' pjanti fi grupp tassonomiku botaniku wiehed fl-iktar skala baxxa magħrufa, li jista' jkun:
  - (a) definit bl-espressjoni tal-karatteristiċi li jirriżultaw minn ġenotipa partikolari jew tahlita ta' ġenotipi,
  - (b) distint minn kwalunkwe raggruppament ieħor tal-pjanti bl-espressjoni ta' għallinqas wiehed mill-karatteristiċi i msemmija, u
  - (c) jitqies bħala entità fid-dawl tal-kapaċità tiegħu li jippropaga mingħajr bidla;
- (4) "klonu" tfisser il-wild veġetattiv ġenetikament uniformi pjanta waħda;

⁽¹⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

- (5) “materjal pre-bażiku” tfisser materjal ta’ propagazzjoni li:
- (a) li kien prodott skond metodi ġeneralment aċċettati, għall-manteniment ta’ l-identità tal-varjetà, inkluż il-karatteristiċi pomologiċi, u għall-prevenzjoni sabiex tal-mard;
  - (b) hu maħsub għall-produzzjoni tal-materjal bażiku jew għal materjal attestat għajr il-pjanti tal-frott;
  - (ċ) jissodisfa r-rekwiżiti speċjali għall-materjal pre-bażiku stabbiliti skond l-Artikolu 4; u
  - (d) instabu minn ispezzjoni uffiċjali li jissodisfaw il-kondizzjonijiet f’ (a), (b) u (c);
- (6) “materjal bażiku” tfisser materjal ta’ propagazzjoni li:
- (a) ġie prodott direttament jew f’numru magħruf ta’ stadji f’manjiera veġetattiva mill-materjal pre-bażiku skond metodi ġeneralment aċċettati għall-manteniment ta’ l-identità tal-varjetà, inkluż il-karatteristiċi pomologiċi rilevanti tiegħu, u għall-prevenzjoni tal-mard;
  - (b) hu maħsub għall-produzzjoni tal-materjal attestat;
  - (ċ) jissodisfa r-rekwiżiti speċjali għall-materjal bażiku stabbiliti skond l-Artikolu 4; u
  - (d) instabu minn ispezzjoni uffiċjali li jissodisfaw il-kondizzjonijiet f’ (a), (b) u (c);
- (7) “materjal attestat” tfisser:
- (a) materjal ta’ propagazzjoni li:
    - (i) ġie prodott direttament f’manjiera veġetattiva mill-materjal bażiku jew mill-materjal pre-bażiku jew, jekk maħsub sabiex jintuża għall-produzzjoni ta’ riżomi, minn żerriegħa attestata minn materjal bażiku jew attestat ta’ riżomi;
    - (ii) huwa maħsub għall-produzzjoni ta’ pjanti tal-frott;
    - (iii) jissodisfa r-rekwiżiti speċjali għall-materjal attestat stabbiliti skond l-Artikolu 4, u
    - (iv) instab permezz ta’ ispezzjoni uffiċjali li jissodisfa l-kondizzjonijiet f’ (i), (ii) u (iii);
- (b) pjanti tal-frott li:
- (i) ġew prodotti direttament minn materjal ta’ propagazzjoni attestat, bażiku jew pre-bażiku;
  - (ii) huma maħsuba għall-produzzjoni tal-frott;
  - (iii) jissodisfaw ir-rekwiżiti speċifiċi għal materjal attestat, stabbiliti skond l-Artikolu 4, u
  - (iv) fl-ispezzjoni uffiċjali nstab li jissodisfaw il-kondizzjonijiet f’ (i), (ii) u (iii);
- (8) “materjal CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*)” tfisser il-materjal ta’ propagazzjoni u l-pjanti tal-frott li:
- (a) għandhom identità varjetali u purità adegwata,
  - (b) huma maħsuba għal:
    - il-produzzjoni ta’ materjal għall-propagazzjoni,
    - il-produzzjoni tal-pjanti tal-frott, u/jew
    - il-produzzjoni tal-frott;
  - (ċ) jissodisfaw ir-rekwiżiti speċifiċi għall-materjal CAC stabbiliti skond l-Artikolu 4
- (9) “fornitur” tfisser kull persuna fiżika jew ġuridika li ttwettaq professjonalment mill-inqas waħda mill-attivitajiet li ġejjin rigward il-materjal ta’ propagazzjoni jew il-pjanti tal-frott: ir-riproduzzjoni, il-produzzjoni, il-preservazzjoni u/jew it-trattament, l-importazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni;
- (10) “kummerċjalizzazzjoni” tfisser il-bejgħ, iż-żamma bil-ħsieb tal-bejgħ, li jitpoġġew għall-bejgħ, jew kwalunkwe tqassim, forniment jew trasferiment bil-ghan ta’ l-isfruttament kummerċjali ta’ materjal ta’ propagazzjoni jew pjanti tal-frott lil partijiet terzi, sew jekk ikunu għall-kunsiderazzjoni u sew jekk le;
- (11) “korp uffiċjali responsabbli” tfisser
- (a) awtorità stabbilita jew innominata mill-Istat Membru taht is-sorveljanza tal-gvern nazzjonali u responsabbli mill-kwistjonijiet dwar il-kwalità tal-materjal għall-propagazzjoni u l-pjanti tal-frott;

(b) kull awtorità ta' l-Istat stabbilita:

— jew fuq il-livell nazzjonali, jew

— fuq il-livell reġjonali, taht is-sorveljanza ta' l-awtoritajiet nazzjonali fil-limiti stabbiliti bil-ligijiet nazzjonali ta' l-Istat Membru interessat.

(12) “ispezzjoni uffiċjali” tfisser l-ispezzjoni mwettqa mill-korp uffiċjali responsabbli jew taht ir-responsabbiltà tal-korp uffiċjali responsabbli;

(13) “lott” tfisser numru ta' unitajiet ta' oġġett wieħed, identifikabbli mill-omogeneità fil-kompożizzjoni u mill-orijini tiegħu.

KAPITOLU 2

REKWIŻITI GHALL-MATERJAL TA' PROPAGAZZJONI U L-PJANTI TAL-FROTT

Artikolu 3

Rekwiżiti ġenerali għat-tqeghid fis-suq

1. Il-materjal ta' propagazzjoni jew il-pjanti tal-frott jistgħu jiġu *kummerċjalizzati* biss jekk:

(a) il-materjal ta' propagazzjoni jkun ġie attestat uffiċjalment bhala “materjal pre-bażiku”, “materjal bażiku” jew “materjal attestat” jew jekk jissodisfa l-kondizzjonijiet li jkun kkwalifikat bhala materjal CAC;

(b) il-pjanti tal-frott kienu ċertifikati uffiċjalment bhala materjal attestat jew jissodisfaw il-kondizzjonijiet li jkunu kkwalifikati bhala materjal CAC.

2. Il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott li jikkonsistu minn organiżmu modifikat ġenetikament fis-sens tal-punti 1 u 2 ta' l-Artikolu 2 tad-Direttiva 2001/18/KE għandhom jitqiegħdu fis-suq biss jekk l-organizmu modifikat ġenetikament jkun ġie awtorizzat skond dik id-Direttiva jew skond ir-Regolament (KE) Nru 1829/2003.

3. Meta prodotti derivati minn pjanti tal-frott jew minn materjal ta' propagazzjoni jkunu maħsuba sabiex jintużaw bhala jew fl-ikel li jaqa' fi hdan l-ambitu ta' l-Artikolu 3 jew bhala jew fl-għalf li jaqa' fi hdan l-ambitu ta' l-Artikolu 15 tar-Regolament (KE) Nru 1829/2003, il-materjal ta' propagazzjoni

u l-pjanti tal-frott ikkonċernati għandhom jitqiegħdu fis-suq biss jekk l-ikel jew l-għalf derivati minn dan il-materjal ġie awtorizzat skond dak ir-Regolament.

4. Minkejja l-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw lil fornituri fit-territorju tagħhom stess sabiex iqiegħdu fis-suq il-kwantitajiet xierqa ta' materjal ta' propagazzjoni u pjanti tal-frott maħsuba:

(a) għal provi jew finijiet xjentifiċi;

(b) għal xogħol ta' għażla; jew

(c) għall-preservazzjoni tad-diversità ġenetika.

Il-kondizzjonijiet li tahtom l-Istati Membri jistgħu jagħtu awtorizzazzjoni bhala din jistgħu jiġu adottati skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2).

Artikolu 4

Rekwiżiti speċifiċi għall-ġeneri u l-ispeċi

Skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(3), għandhom jiġu stabbiliti rekwiżiti speċifiċi għal kull ġeneru jew speċi riferiti fl-Anness I, li jispeċifikaw:

(a) il-kondizzjonijiet li jrid ihares il-materjal CAC, b'mod partikolari dawk relatati mas-sistemi applikati tal-propagazzjoni, għas-safa tal-wiċċ tar-raba' li jkun qiegħed jitkabbar, għas-saħħa tal-pjanta, u, għajr fil-każ tar-riżomi, fejn il-materjal ma jappartjenix għal varjeta', għall-aspetti varjetali;

(b) il-kondizzjonijiet li jridu jharsu l-materjal pre-bażiku, dak bażiku u dak attestat, rigward il-kwalità (inkluż, għall-materjal pre-bażiku u bażiku, metodi għall-manteniment ta' l-identità tal-varjeta' u, fejn ikun applikabbli, tal-klonu, inklużi l-karatteristiċi promologiċi rilevanti) is-saħħa, tal-pjanti, il-metodi tat-testijiet u l-proċeduri applikati, is-sistema(i) applikata(i) tal-propagazzjoni u, għajr fil-każ tar-riżomi, fejn il-materjal ma jappartjenix għal varjeta', għall-aspetti varjetali.

(c) il-kondizzjonijiet li magħhom ir-riżomi u partijiet ohra tal-pjanti tal-ġeneru jew speċi minbarra dawk elenkati fl-Anness I, jew l-ibridi tagħhom, jridu jikkonformaw jekk il-materjal tal-propagazzjoni tal-ġeneru jew ta' l-ispeċi elenkati fl-Anness I jew l-ibridi tagħhom jiġi mlaqqam fuqhom.

KAPITOLU 3

**REKWIŻITI LI GĦANDHOM JIĠU SODISFATTI
MILL-FORNITURI**

Artikolu 5

Reġistrazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-fornituri jiġu reġistrati uffiċjalment skond l-attivitajiet li jwettqu taht din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx il-paragrafu 1 għal fornituri li jikkummerċjalizzaw biss lil konsumaturi finali mhux professjonali.

3. Jistgħu jiġu stabbiliti regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tal-paragrafi 1 u 2 skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2).

Artikolu 6

Rekwiżiti speċifiċi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li materjal pre-bażiku, bażiku, attestat kif ukoll materjal CAC jiġi prodott taht ir-responsabbiltà ta' fornituri li huma involuti fil-produzzjoni jew ir-riproduzzjoni ta' materjal ta' propagazzjoni jew pjanti tal-frott. Għal dan l-għan, daww il-fornituri għandhom:

- jidentifikaw u jimmonitorjaw punti kruċjali fil-proċess ta' produzzjoni tagħhom li jaffettwaw il-kwalità tal-materjal,
- iżommu informazzjoni dwar il-monitoraġġ imsemmi fl-ewwel inċiż disponibbli għal eżami kull meta jintalab mill-korp uffiċjali responsabbli,
- jiehdu kampjuni kull fejn ikun mehtieg għall-analiżi fl-laboratorju, u
- jiżguraw li, waqt il-produzzjoni, lottijiet ta' materjal ta' propagazzjoni jibqgħu identifikabbli b'mod separat.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li f' il-każ li fuq l-istabbiliment ta' fornitur jitfaċċa organiżmu ta' hsara elenkat fl-Annessi tad-Direttiva 2000/29/KE jew imsemmi fir-rekwiżiti speċifiċi stabbiliti skond l-Artikolu 4 ta' din id-Direttiva, flivell oġhla mil-livell permess f'dawn ir-rekwiżiti speċifiċi il-fornitur jirrapportah lill-korp uffiċjali responsabbli minghajr dewmien, minkejja lwalunkwe obbligu ta' rappurtar skond id-Direttiva 2000/29/KE u jwettaq kwalunkwe miżura imposta minn dak il-korp.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-fornituri għandhom iżommu reġistru tal-bejgħ jew ix-xiri tagħhom għal-linqas għal 3 snin meta jitqiegħdu fis-suq materjal għall-propagazzjoni jew pjanti tal-frott.

L-ewwel subparagrafu ma għandux japplika għal fornituri li huma eżentati mir-reġistrazzjoni skond l-Artikolu 5(2).

4. Jistgħu jiġu addottati regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tal-paragrafu 1 skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2).

KAPITOLU 4

IDENTIFIKAZZJONI U TIKKETTAR TAL-VARJETAJIET

Artikolu 7

Identifikazzjoni tal-varjetà

1. Il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott għandhom jiġu kummerċjalizzati b'referenza għall-varjetà tagħhom. Billi, fil-każ tar-riżomi, il-materjal ma jappartenix għal varjetà, għandha ssir referenza għall-ispeċi jew l-ibridu interspeċifiku interessati.

2. Il-varjetajiet li għalihom għandha ssir referenza skond il-paragrafu 1 għandhom ikunu:

- (a) protetti bil-liġi bi dritt ta' varjetà tal-pjanti skond id-disposizzjonijiet dwar il-protezzjoni ta' varjetajiet godda;
- (b) reġistrati uffiċjalment skond il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu jew
- (c) magħrufa komunement; varjetà titqies li hija magħrufa komunement jekk:
  - (i) giet reġistrata uffiċjalment fi Stat Membru ieħor;
  - (ii) hija s-sugġett ta' applikazzjoni oħra għal reġistrazzjoni uffiċjali fi kwalunkwe Stat Membru, jew ta' applikazzjoni għal dritt ta' varjetà tal-pjanti msemmi fil-punt (a); jew
  - (iii) diġà giet kummerċjalizza ta qabel it-30 ta' Settembru 2012 fit-territorju ta' l-Istat Membru konċernat jew ta' Stat Membru ieħor, sakemm ikollu deskrizzjoni riko-noxxuta uffiċjalment.

Tista' wkoll issir referenza skond il-paragrafu 1 għal varjetà ta' ebda valur intrinsiku għall-produzzjoni ta' uċuħ tar-raba' kummerċjali dment li l-varjetà għandha deskrizzjoni rikonoxxuta uffiċjalment u l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott jiġu *kummerċjalizza* ti bhala materjal CAC fit-territorju ta' l-Istat Membru konċernat u huma identifikati b'referenza għal din id-dispożizzjoni fuq it-tikketta u/jew dokument.

3. Sa fejn hu possibbli, kull varjetà għandu jkollha l-istess denominazzjoni fl-Istati Membri kollha, skond il-miżuri ta' implimentazzjoni li jistgħu jiġu adottati skond il-proċedura msemmiya fl-Artikolu 19(2) jew, fin-nuqqas tagħhom, skond il-linji-gwida aċċettati internazzjonalment.

4. Il-varjetajiet jistgħu jiġu registrati uffiċjalment jekk ikunu nstabu li jissodisfaw ċerti kondizzjonijiet approvati uffiċjalment u jkollhom deskrizzjoni uffiċjali. Jistgħu jiġu registrati uffiċjalment ukoll jekk il-materjal tagħhom ikun diġà ġie kummerċjalizzat qabel it-30 ta' Settembru 2012 fit-territorju ta' l-Istat Membru interessat sakemm ikollhom deskrizzjoni rikonoxxuta uffiċjalment.

Varjetà modifikata ġenetikament tista' tiġi registrata uffiċjalment biss jekk l-organizmu modifikat ġenetikament li minnu tikkonsisti ġie awtorizzat skond id-Direttiva 2001/18/KE jew skond ir-Regolament (KE) Nru 1829/2003,

Meta prodotti derivati minn pjanti tal-frott jew materjal ta' propagazzjoni jkunu maħsuba sabiex jintużaw bhala jew fl-ikel li jaqa' fi hdan l-ambitu ta' l-Artikolu 3 jew bhala jew fl-għalf li jaqa' fi hdan l-ambitu ta' l-Artikolu 15 tar-Regolament (KE) Nru 1829/2003, il-varjetà konċernata għandha tiġi registrata uffiċjalment biss jekk l-ikel jew l-għalf derivat minn dan il-materjal ikun ġie awtorizzat skond dak ir-Regolament

5. Ir-rekwiziti tar-registrazzjoni uffiċjali msemmiya fil-paragrafu 4 għandhom jiġu stabbiliti skond il-proċedura msemmiya fl-Artikolu 19(2), billi jitqies it-tagħrif xjentifiku u tekniku korrenti u li jkopri:

- (a) il-kondizzjonijiet għar-registrazzjoni uffiċjali, li tista' tinkludi, b'mod partikolari, iċ-ċarezza, l-istabbiltà u l-uniformità suffiċjenti;
- (b) il-karatteristiċi li jridu mill-inqas ikopru l-eżamijiet ta' l-ispeċji varji;
- (ċ) ir-rekwiziti minimi sabiex isiru l-eżamijiet;
- (d) il-perjodu massimu tal-validità tar-registrazzjoni uffiċjali ta' varjetà.

6. Skond il-proċedura msemmiya fl-Artikolu 19(2):

- tista' tiġi stabbilita sistema tan-notifikazzjonijiet tal-varjetajiet jew l-ispeċji jew l-ibridi interspeċifiċi lill-korpi uffiċjali responsabbli ta' l-Istati Membri,
- jista' jiġi deciz li tiġi stabbilita u ppubblikata lista komuni tal-varjetajiet.

Artikolu 8

Kompożizzjoni u identifikazzjoni tal-lott

1. Waqt li l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott ikunu qegħdin jikbru u waqt il-qligħ jew it-tnehhija mill-materjal ġenitur, dawn għandhom jinżammu flottijiet separati.

2. Jekk jitqiegħdu flimkien il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott ta' oriġinijiet differenti jew jithalltu matul l-pakkettjar, il-hażna, it-trasport jew il-kunsinja, il-fornitur għandu jżomm registrazzjonijiet li jinkludu t-tagħrif li ġej: il-kompożizzjoni tal-lott u l-oriġini tal-komponenti individwali tiegħu.

Artikolu 9

Tikettar

1. Il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott għandhom jiġu kummerċjalizzati biss flottijiet suffiċjentement omogenji u jekk ikunu:

- (a) ikkwalifikati bhala materjal CAC u akkumpanjati b'dokument imfassal mill-fornitur skond ir-rekwiziti speċifiċi stabbiliti skond l-Artikolu 4. Jekk tidher dikjarazzjoni uffiċjali f'dan id-dokument, din għandha tidher ċarament separata mit-tagħrif l-ieħor kollu fid-dokument; jew
- (b) ikkwalifikati bhala materjal pre-bażiku, bażiku jew attestat, u mogħti ċertifikat bhala ta' hekk mill-korp uffiċjali responsabbli skond ir-rekwiziti speċifiċi stabbiliti skond l-Artikolu 4.

Ir-rekwiziti fir-rigward tal-materjal ta' propagazzjoni u/jew il-pjanti tal-frott dwar it-tikkettar u/jew is-siġillar u l-pakkettjar jistgħu jkunu f'miżuri ta' implimentazzjoni adottati skond il-proċedura msemmiya fl-Artikolu 19(3).

2. Fil-każ ta' provvista bl-immut tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott għall-konsumatur finali mhux professjonali, ir-rekwiziti dwar it-tikkettar imsemmi fil-paragrafu 1 jistgħu jkunu limitati għal tagħrif approprijat dwar il-prodott.

3. Fil-każ ta' materjal ta' propagazzjoni jew pjanta tal-frott ta' varjetà li tkun giet modifikata ġenetikament, kwalunkwe tikketta jew dokument, sew jekk uffiċjali u sew jekk le, li jkun imwahaħ mal-materjal, jew li jakkumpanjah, skond din id-Direttiva għandu jindika b'mod ċar li l-varjetà kienet ġenetikament modifikata u għandu jidentifika l-organiżmi ġenetikament modifikati

KAPITOLU 5

EŻENZJONIJIET

Artikolu 10

Ċirkolazzjoni lokali

1. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw:

(a) milli jiġi applikat l-Artikolu 9 il-paragrafu 1, il-produtturi ż-żgħar li l-produzzjoni u l-bejgħ kollu tagħhom tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott ikunu maħsuba għall-użu finali minn persuni fis-suq lokali li ma jkunux involuti professionalment fil-produzzjoni tal-pjanti ("ċirkolazzjoni lokali");

(b) mill-kontrolli u l-ispezzjonijiet uffiċjali pprovvduti fl-Artikolu 13, iċ-ċirkolazzjoni lokali tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott prodotti minn dawn il-persuni eżentati.

2. Skond il-proċedura imsemmija fl-Artikolu 19(2), jistgħu jiġu addottati miżuri ta' implimentazzjoni relattivi għal rekwiżiti oħra dwar l-eżenzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, b'mod partikolari rigward il-kuncetti ta' "produtturi żgħar" u ta' "suq lokali", u għall-proċeduri relatati magħhom.

Artikolu 11

Diffikultajiet temporanji fil-provvista

Fil-każ ta' diffikultajiet temporanji fil-provvista tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott li jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva minhabba diżastri naturali jew ċirkostanzi mhux previsti, jistgħu jiġu addottati miżuri, skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2), li jirrigwardaw il-kummerċjalizzazzjoni tal-materjal ta' propagazzjoni u tal-pjanti tal-frott li jissodisfaw rekwiżiti inqas stringenti.

KAPITOLU 6

MATERJAL TA' PROPAGAZZJONI U PJANTI TAL-FROTT PRODOTTI F'PAJJIŻI TERZI

Artikolu 12

1. Skond il-proċedura imsemmija fl-Artikolu 19(2), għandu jiġi deċiż jekk il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott prodotti f'pajjiż terz u joffru l-istess garanziji rigward l-obbligi dwar il-fornitur, l-identità, il-karatteristiċi, is-saħħa tal-pjanti, il-mezz ta' tkabbir, il-pakkettjar, l-arranġamenti ta' l-ispezzjoni, il-marka u s-sigill, humiex ekwivalenti f'dawn ir-rigwardi kollha

għall-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott prodotti fil-Komunità u li jissodisfaw ir-rekwiżiti u l-kondizzjonijiet ta' din id-Direttiva.

2. Sakemm tittieħed id-deċiżjoni riferita fil-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu, sal-31 ta' Dicembru 2010, u mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2000/29/KE, japplikaw lill-importazzjoni ta' materjal ta' propagazzjoni u ta' pjanti tal-frott minn pajjiżi terzi il-kondizzjonijiet għall-inqas ekwivalenti għal dawk indikati, fuq bażi temporanja jew permanenti, fir-rekwiżiti speċifiċi addottati skond l-Artikolu 4. Meta dawn il-kondizzjonijiet ma jkunux stabbiliti fir-rekwiżiti speċifiċi l-kondizzjonijiet ta' l-importazzjoni jridu mill-inqas ikunu ekwivalenti għal dawk li japplikaw għall-produzzjoni fl-Istat Membru interessat.

Skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2), id-data riferita fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu tista', għall-pajjiżi terzi varji, tiġi estiża sakemm jittieħdu d-deċiżjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott importati minn Stat Membru skond deċiżjoni mehuda minn dan l-Istat Membru skond l-ewwel subparagrafu ma għandhom ikunu suġġetti għall-ebda restrizzjoni tat-tqegħid fis-suq fl-Istati Membri l-oħra rigward il-materji msemmija fil-paragrafu 1.

KAPITOLU 7

MIŻURI TA' KONTROLL

Artikolu 13

Ispezzjoni uffiċjali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott jiġu ispezzjonati uffiċjalment matul il-produzzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni sabiex tiġi vverifikata l-konformità mar-rekwiżiti u l-kondizzjonijiet stabbiliti f'din id-Direttiva. Għal dan l-għan, il-korp uffiċjali responsabbli għandu jkollu aċċess hieles għall-partijiet kollha ta' l-istabbiliment tal-fornituri fi kwalunkwe mument raġonevoli.

2. Il-korpi uffiċjali responsabbli jistgħu, b'mod konformi mal-lijijiet nazzjonali tagħhom, jiddelegaw ix-xogħlijiet iprovvduti f'din id-Direttiva li jitwettqu taħt l-awtorità u s-sorveljanza tagħhom lil kull persuna legali, kemm jekk iggvernata mil-liġi pubblika jew dik privata, li skond l-istatut uffiċjali approvat tagħha, tiġi fdata b'funzjonijiet speċifiċi pubbliċi, sakemm din il-persuna, u l-membri tagħha, ma jkollhom l-ebda interess personali mir-riżultat tal-miżuri li tiegħu.

Skond il-proċedura imsemmija fl-Artikolu 19(2), kull persuna legali oħra stabbilita fisem il-korp uffiċjali responsabbli u li taġixxi taħt is-sorveljanza u l-kontroll ta' dan il-korp, tista' tiġi approvata, sakemm din il-persuna ma jkollhiex interess personali fir-riżultat tal-miżuri li tiegħu.

L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar il-korpi uffiċjali responsabbli tagħhom. Il-Kummissjoni għandha tibghat dan it-tagħrif lill-Istati Membri l-oħrajn.

3. Għandhom jiġu adottati regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-paragrafu 1 skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2). Dawn ir-regoli għandhom ikunu proporzjonati mal-kategorija ta' materjal ikkonċernat.

Artikolu 14

Monitoraġġ Komunitarju

1. Għandhom jitwettqu fl-Istati Membri provi, jew, fejn ikun xieraq, testijiet fuq kampjuni sabiex jiġi verifikat li l-materjal ta' propagazzjoni u xtieli tal-frott ikunu konformi mar-rekwiżiti u kondizzjonijiet ta' din id-Direttiva, inklużi dawk relatati mas-saħha tax-xtieli. Il-Kummissjoni tista' torganizza ispezzjonijiet tal-provi mir-rappreżentanti ta' l-Istati Membri u tal-Kummissjoni.

2. Testijiet u provi komparattivi tal-Komunità jistgħu jitwettqu fi hdan il-Komunità għall-kontroll ta' wara tal-kampjuni tal-materjal ta' propagazzjoni jew xtieli tal-frott imqiegħda fis-suq skond id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva sew jekk obbligatorji jew liberi, inklużi dawk relatati mas-saħha tax-xtieli. It-testijiet u provi komparattivi jistgħu jinkludu dawn li ġejjin:

- materjal ta' propagazzjoni jew xtieli tal-frott magħmul f'pajjiżi barranin,
- materjal ta' propagazzjoni jew xtieli tal-frott adatti għall-biedja organika,
- materjal ta' propagazzjoni jew xtieli tal-frott imqiegħda fis-suq relatati ma' mizuri ntizi sabiex jippreservaw id-diversità genetica.

3. Dawn it-testijiet u provi komparattivi msemmija fil-paragrafu 2 għandhom jintużaw sabiex jagħmlu konformi l-metodi tekniċi ta' eżami għal materjal ta' propagazzjoni u xtieli tal-frott u sabiex jiċċekkjaw li jissodisfaw il-kondizzjonijiet li magħhom iż-żerriegħa għandha tkun konformi.

4. Il-Kummissjoni, waqt li tagħxi skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2), għandha tagħmel l-arranġamenti meħtieġa għat-testijiet u provi komparattivi li għandhom jitwettqu. Il-Kummissjoni għandha tgharraf lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 19(2) dwar l-arranġamenti tekniċi sabiex isiru t-testijiet u l-provi u r-riżultati tagħhom. Meta jinqalghu problemi tas-saħha tax-xtieli, il-Kummissjoni għandha tgharraf lill-Kumitat Permanenti fuq is-Saħha tax-Xtieli.

5. Il-Komunità tista' tagħmel kontribuzzjoni finanzjarja għat-twettiq tat-testijiet u provi previsti fil-paragrafi 2 u 3.

Il-kontribuzzjoni finanzjarja mgħandhiex tkun aktar mis-somma ta' flus ivvotata mill-awtorità dwar il-budget.

6. It-testijiet u l-provi li jistgħu jibbenefikaw mill-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità, u regoli dettaljati għall-provvista tal-kontribuzzjoni finanzjarja, għandhom jiġu stabbiliti skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2).

7. It-testijiet u l-provi previsti fil-paragrafi 2 u 3 jistgħu jsiru biss mill-awtoritajiet jew persuni legali ta' l-Istat waqt li jaġixxu skond ir-responsabbiltà lejn l-Istat.

Artikolu 15

Kontrolli Komunitarji fl-Istati Membri

1. L-esperti tal-Kommissjoni jistgħu, b'kooperazzjoni mal-korpi uffiċjali responsabbli ta' l-Istati Membri, jagħmlu eżamijiet fuq il-post sakemm dawn ikunu meħtieġa sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni uniformi ta' din id-Direttiva u b'mod partikolari sabiex jivverifikaw jekk il-fornituri jkunux fil-fatt jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva. Stat Membru li fit-territorju tiegħu jkun qiegħed jitwettaq dan l-ispezzjoni għandu jagħti l-għajnuna kollha meħtieġa lill-esperti sabiex iwettqu dmirijiethom. Il-Kommissjoni għandha tgharraf lill-Istati Membri bir-riżultati ta' l-investigazzjonijiet.

2. Għandhom jiġu addottati regoli ddettaljati sabiex jiġi applikat il-paragrafu 1 skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(2).

Artikolu 16

Azzjonijiet ta' segwitu mill-Istati Membri

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott prodotti fit-territorju tagħhom u mahsuba għat-tqegħid fis-suq jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva.

2. Jekk, matul l-ispezzjoni uffiċjali riferita fl-Artikolu 13, jew il-provi riferiti fl-Artikolu 14, jinstab li l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott ma jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva, il-korp uffiċjali responsabbli ta' l-Istat Membru għandu jiehu l-azzjoni meħtieġa sabiex jiġi żgurat li jħarsu d-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva jew, jekk dan mhux possibbli, li jiġi pprobit it-tqegħid fis-suq ta' dan il-materjal ta' propagazzjoni u ta' dawn il-pjanti tal-frott fil-Komunità.

3. Jekk jinstab li l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott kummerċjalizzati minn fornitur partikolari ma jissodisfaw ir-rekwiżiti u l-kondizzjonijiet ta' din id-Direttiva, l-Istat Membru interessat għandu jiżgura li jittiehdu l-miżuri xierqa kontra dan il-fornitur. Jekk il-fornitur jiġi pprojbit milli jikkummerċjalizza l-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott, l-Istat Membru għandu jgħarraf kif approprijat lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti fl-Istati Membri.

4. Kull miżura mehuda skond il-paragrafu 3 għandha tiġi rtirata hekk kif ikun stabbilit b'ċertezza suffiċenti li l-materjal ta' propagazzjoni jew il-pjanti tal-frott maħsuba għat-tqeghid fis-suq minn fornitur, iħarsu, fil-futur, ir-rekwiżiti u l-kondizzjonijiet ta' din id-Direttiva.

KAPITOLU 8

DISPOŻIZZJONIJET ĠENERALI U FINALI

Artikolu 17

Klawżola dwar il-moviment liberu

1. Il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott li jissodisfaw ir-rekwiżiti u l-kondizzjonijiet ta' din id-Direttiva ma għandhomx ikunu suġġetti għall-ebda restrizzjoni fuq il-kummerċjalizzazzjoni fir-rigward tal-fornitur, is-saħħa tal-pjanti, il-mezz tat-tkabbir u l-arranġamenti ta' l-ispezzjonijiet għajr dawk stabbiliti f'din id-Direttiva.

2. Fir-rigward tal-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott tal-ġeneri u l-ispeċi riferiti fl-Anness I l-Istati Membri għandhom jibqgħu lura milli jimponu kondizzjonijiet aktar stringenti jew restrizzjonijiet fuq il-kummerċjalizzazzjoni barra dawk stipulati f'din id-Direttiva jew fir-rekwiżiti speċifiċi stabbiliti skond l-Artikolu 4 jew dawk eżistenti fit-28 ta' April 1992, skond il-każ.

Artikolu 18

Emendi u adattament ta' l-Annessi

Il-Kummissjoni tista', skond il-proċedura msemmija fl-Artikolu 19(3), temenda l-Anness I, sabiex tadattah għall-iżvilupp fil-konozzenza xjentifika u teknika.

Artikolu 19

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat Permanenti tal-Materjal ta' propagazzjoni u l-Ġenera u l-Ispeċji tal-Pjanti tal-Frott minn hawn 'il quddiem imsemmi "l-Kumitat".

2. Meta jsir riferiment għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 4 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE.

Il-perjodu taż-żmien stabbilit fl-Artikolu 4(3) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jkun ta' xahar.

3. Meta jsir riferiment għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 5 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE.

Il-perjodu taż-żmien stabbilit fl-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jkun ta' tliet xhur.

4. Il-Kumitat għandu jadotta r-Regoli tiegħu ta' Proċedura.

Artikolu 20

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jipubblikaw, sa mhux iktar tard mill-31 ta' Marzu 2010, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa għall-konformità ma' l-Artikoli 1(2) u (3), 2, 3, 5, 6, 7(2)(3)(4), 9(3), 12(2), 13(1), 16 u 21 Huma għandhom minnufih jikkomunikaw lejn il-Kummissjoni t-test ta' dawn id-dispożizzjonijiet u t-tabella tal-korrelazzjoni bejn dawn id-dispożizzjonijiet u din id-Direttiva.

Għandhom japplikaw dawn id-dispożizzjonijiet mit-30 ta' Settembru 2012.

2. Meta jiġu addottati dawn il-miżuri mill-Istati Membri, għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati bir-referenza msemmija fil-waqt tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Huma għandhom ukoll jinkludu stqarrija li r-referenzi fil-liġijiet eżistenti, ir-regolamenti eżistenti, u dispożizzjonijiet amministrattivi eżistenti dwar dawn id-direttivi mhassra minn din id-Direttiva għandhom ikunu interpretati bħala referenzi għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw kif trid issir din ir-referenza u kif trid tkun formulata din l-istqarrija.

3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenija tal-liġi nazzjonali, adottati fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 21

Miżuri transizzjonal

L-Istati Membri jistgħu, sal-31 ta' Diċembru 2018, jippermettu l-kummerċjalizzazzjoni fit-territorju tagħhom stess ta' materjal ta' propagazzjoni u pjanti tal-frott meħudin minn pjanti ġenituri li kienu jeżistu qabel it-30 ta' Settembru 2012 u gew attestati uffiċjalment jew jissodisfaw il-kondizzjonijiet sabiex ikunu kkwalifikati bħala materjal CAC qabel il-31 ta' Diċembru 2018. Meta *kummerċjalizzati*, tali materjal ta' propagazzjoni u pjanti tal-frott bħal dawn għandhom jiġu identifikati b'referenza għal dan l-Artikolu fuq it-tikketta u/jew id-dokument. Wara l-31 ta' Diċembru 2018, il-materjal ta' propagazzjoni u l-pjanti tal-frott jistgħu jiġu *kummerċjalizzati* jekk ikunu sodisfatti r-rekwiżiti ta' din id-Direttiva.

*Artikolu 22***Thassir**

1. Id-Direttiva 92/34/KEE, kif emendata mill-atti elenkati fl-Anness II, Parti A, hija b'dan imhassra b'effett mit-30 ta' Settembru 2012, minghajr peregudizzju għall-obbligi ta' l-Istati Membri relatati mal-limiti taż-żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-Direttivi kif stabbilit fl-Anness II, Parti B
2. Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jitqiesu bhala riferenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skond it-tabella ta' korrispondenza fl-Anness III.

*Artikolu 23***Dhul fis-Sehh**

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fl-għoxrin jum wara dak tal-publikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea.

Artikolu 24

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussell, 29 ta' Settembru 2008.

Għall-Kunsill

Il-President

M. BARNIER

ANNEX I

Lista ta' ġenera u speċi li għalihom tapplika din id-Direttiva

Castanea sativa Mill.

Citrus L.

Corylus avellana L.

Cydonia oblonga Mill.

Ficus carica L.

Fortunella Swingle

Fragaria L.

Juglans regia L.

Malus Mill.

Olea europaea L.

Pistacia vera L.

Poncirus Raf.

Prunus amygdalus Batsch

Prunus armeniaca L.

Prunus avium (L.) L.

Prunus cerasus L.

Prunus domestica L.

Prunus persica (L.) Batsch

Prunus salicina Lindley

Pyrus L.

Ribes L.

Rubus L.

Vaccinium L.

ANNEX II

PARTI A

Id-Direttiva mhassra bl-emendi suċċessivi tagħha

(imsemmija fl-Artikolu 22)

Id-Direttiva tal-Kunsill 92/34/KEE (ĠU L 157, 10.6.1992, p. 10)	
Id-Deciżjoni tal-Kunsill 93/401/KEE (ĠU L 177, 21.7.1993, p. 28)	
Id-Deciżjoni tal-Kunsill 94/150/KE (ĠU L 66, 10.3.1994, p. 31)	
Id-Deciżjoni tal-Kunsill 95/26/KE (ĠU L 36, 16.2.1995, p. 36)	
Id-Deciżjoni tal-Kunsill 97/110/KE (ĠU L 39, 8.2.1997, p. 22)	
Id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/30/KE (ĠU L 8, 14.1.1999, p. 30)	
Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2002/112/KE (ĠU L 41, 13.2.2002, p. 44)	
Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 806/2003 (ĠU L 122, 16.5.2003, p. 1)	Il-punt 7 ta' l-Anness II u l-punt 28 ta' l-Anness III biss
Id-Direttiva tal-Kunsill 2003/61/KE (ĠU L 165, 3.7.2003, p. 23)	L-Artikolu 1(5) biss
Id-Direttiva tal-Kunsill 2003/111/KE (ĠU L 311, 27.11.2003, p. 12)	
Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2005/54/KE (ĠU L 22, 26.1.2005, p. 16)	
Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2007/776/KE (ĠU L 312, 30.11.2007, p. 48)	

PARTI B

Lista ta' limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u għall-applikazzjoni

(imsemmija fl-Artikolu 22)

Direttiva	Limitu ta' żmien għat-traspożizzjoni	Data ta' l-applikazzjoni
92/34/KEE	fil-31 ta' Diċembru 1992.	il-31 ta' Diċembru 1992 ⁽¹⁾
2003/61/KE	fil-10 ta' Ottubru 2003.	
2003/111/KE	fil-31 ta' Ottubru 2004.	

(¹) Safejn u sakemm jirrigwarda l-Artikoli 5 sa 11, 14, 15, 17, 19 u 24, id-data ta' l-applikazzjoni għal kull generu jew speci msemmija fl-Anness II għandha tiġi ffixxata skond il-proċedura pprovduta fl-Artikolu 21, meta tiffassal l-iskeda msemmija fl-Artikolu 4 (Ara l-Artikolu 26(2) tad-Direttiva 92/34/KEE).

ANNEX III

Tabella ta' korrelazzjoni

Id-Direttiva 92/34/KEE	Din id-Direttiva
L-Artikolu 1(1)	L-Artikolu 1(1)
L-Artikolu 1(2)	—
L-Artikolu 1(3)	L-Artikolu 18 emendat
—	L-Artikolu 1(2)(3)
L-Artikolu 2	L-Artikolu 1(4)
L-Artikolu 3 (a), (b)	L-Artikolu 2(1), (2)
—	L-Artikolu 2(3), (4)
L-Artikolu 3(c) – (f)	L-Artikolu 2(5) – 2 (8) emendat
L-Artikolu 3 (g) – (h)	—
L-Artikolu 3 (i) - (j)	L-Artikolu 2(9) - (10) emendat
L-Artikolu 3 (k) (i) u (ii)	L-Artikolu 2(11)
L-Artikolu 3 (k) parti	L-Artikolu 13(2) emendat
L-Artikolu 3(l) (m)	L-Artikolu 2(12), (13)
L-Artikolu 3(n)	—
L-Artikolu 3(o)	L-Artikolu 2(14)
L-Artikolu 3(p)	—
L-Artikolu 4(1)	L-Artikolu 4 emendat
L-Artikolu 4(2)	—
Artikolu 5	—
—	L-Artikolu 5
L-Artikolu 6	—
—	L-Artikolu 6
L-Artikolu 7	L-Artikolu 15
L-Artikoli 8(1) (2)	L-Artikolu 3 (1) (a), (b) emendat
—	L-Artikolu 3(2)
—	L-Artikolu 3(3)
L-Artikolu 8(3)	L-Artikolu 3(4) emendat
L-Artikolu 9(1)	L-Artikolu 7(1)
—	L-Artikolu 7(2)
L-Artikolu 9(2) (i), (ii)	L-Artikolu 7 (3) (a), (b) emendat
L-Artikolu 9(2) dispożizzjoni finali	L-Artikolu 7(4) emendat
L-Artikolu 9(3)	L-Artikolu 7(5)
L-Artikolu 9(4)	—
L-Artikolu 9(5)	L-Artikolu 7(6)
L-Artikolu 9(6)	L-Artikolu 7(7)
L-Artikolu 10(1) (2)	L-Artikolu 8(1) (2) emendat
L-Artikolu 10(3)	—
L-Artikolu 11	L-Artikolu 9 emendat
L-Artikolu 12	L-Artikolu 10
L-Artikolu 13	L-Artikolu 11 emendat

Id-Direttiva 92/34/KEE	Din id-Direttiva
L-Artikolu 14	L-Artikolu 17(1)
L-Artikolu 15	L-Artikolu 17(2) emendat
L-Artikolu 16	L-Artikolu 12
L-Artikolu 17	L-Artikolu 13(1) emendat
L-Artikolu 18	L-Artikolu 13(3) emendat
L-Artikolu 19(1)	L-Artikolu 16(2)
L-Artikolu 19(2)	L-Artikolu 16(3)
L-Artikolu 19(3)	L-Artikolu 16(4)
L-Artikolu 20	L-Artikolu 14
L-Artikolu 21(1)(2)	L-Artikolu 19(1)(2)
L-Artikolu 21(3)	L-Artikolu 19(4)
L-Artikolu 22(1)(2)	L-Artikolu 19(1)(3)
L-Artikolu 23	—
L-Artikolu 24(1)	L-Artikolu 16(1)
L-Artikolu 24(2)	—
L-Artikolu 25	—
L-Artikolu 26	L-Artikolu 20
—	L-Artikolu 21
—	L-Artikolu 22
—	L-Artikolu 23
L-Artikolu 27	L-Artikolu 24
L-Anness I	—
L-Anness II	L-Anness I
—	L-Annessi II u III